

IV. ALEXANDER III. Panormitano Archiepiscopo. [c. an. 1180. Româ in Sicilia.]

Ex Principis delegatione possunt Pralati de rapto, & aliis criminibus iudicare, penam tamen sanguinis infligere non possunt.

IN Archiepiscopatu tuo quandoque Saraceni, mulieres Christianas & pueros rapiunt, & eis abuti præsumunt, & quosdam etiam incedum occidere non verentur; cum autem excessus huiusmodi Rex Sicilia tibi, & aliis Episcopis commiserit puniendos: Consul. t. r. quod tales in iurisdictione tua existentes, pecuniaria poteris pœna mulctare, & etiam flagellis afficere, ea moderatione adhibita, quod flagella in vindictam sanguinis transire minime videantur. Si vero ita fuerit gravis excessus, quod mortem vel detractionem membrorum debeant sustinere, vindictam reserves Regiæ Potestati. PITH. In Archiepiscopatu.] Falcand 137. 138. 139. 165.

V. IDEM Claremonten. Episcopo. [c. an. 1180. Româ in Galliam.]

Incendiaris Ecclesia in morte penitens & absolutus, in cœmeterio sepelietur: & Heredes compelluntur ad satisfaciendum, iuxta facultates defuncti. Hoc dicit.

IN literis tuis continebatur: quod cum H. multis fuisset criminibus irretitus, qui Ecclesiarum incendium Diabolo infingente commiserat, tandem in ægritudine constitutus, accepta penitentia de commissis, per manum Capellani sui fuit a sententia anathematis absolutus: sed moriens Ecclesiasticam sepulturam habere nequivit. Quapropter, si ita res le habet, mandamus, ut corpus ejusdem appel. cessante facias in Cœmeterio sepeliri, & Heredes ejus moneas & compellas, ut his, quibus ille per incendium, vel alio modo damna contra iustitiam irrogaverat, iuxta facultates suas condigne satisfaciant, ut sic à peccato valeat liberari.

VI. LUCIUS III. Burgen. Episcopo. [c. an. 1180. Româ.]

Raptus non dicitur ubi volens pro matrimonio abductur: raptor tamen cum rapta matrimonium contrahere potest: & post consummationem matrimonii alter sine consensu alterius Religionem ingredi non potest. Hoc dicit cum cap. sequenti.

Cum causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

VII. INNOCENTIUS III. Episcopo Saronen. [c. an. 1212. Româ.]

Rapta potest matrimonium contrahere cum rapto, ubi datur libera facultas in contrahendo.

ACCEDENS ad apost. Sed. [Et infra a.] Rapta puella legitime contrahet cum rapto, si prior dissensio transeat postmodum in consensum: & quod ante displicuit, tandem incipiat complacere, dummodo ad contrahendum legitime sint persone.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

DE FURTIS.

TITULUS XVIII.

I. IN EXODO.

Breve est, & non summatur.

QUI furatur hominem & vendiderit eum, convictus NOXÆ, morte moriatur.

II. EX CONCILIO TRIBURIEN. [in Germaniam.]

Furtibus & latronibus in peccato ohebuntibus Sacramenta Ecclesiastica deneganda sunt, secus si in morte eos penituerit.

Fures & latrones, si in furando & depradando occidunt, visum est pro eis non esse orandum. Sed si comprehensi, aut vulnerati Presbytero, vel Diacono confessi fuerint, communionem eis non negamus.

III. EX Pœnitentiali Theodori.

Committens furtum ex necessitate non multum urgente peccat, sed non graviter: unde imponenda est ei levis penitentia. Hoc dicit secundum communem intellectum.

SI quis propter necessitatem famis, aut nuditatis furatus fuerit cibaria, vestem, vel pecus, peniteat hebdomadas tres: & si reddiderit, non cogatur jejurare.

IV. HIERONYMUS super Parabolas. [c. an. 390. in Judæa.]

Non indicans furem propter lucrum, quod ab eo consequitur, reus peccati est.

QUI cum fure partitur, occidit animam suam. Non fur solus, sed ille reus tenetur, qui furti conficius quarente possessore non indicat.

V. ALEXANDER III. Cremonen. Episcopo. [c. an. 1170. Româ in Lombardiam.]

Fur occultus potest post restitutionem & penitentiam ad sacros Ordines promoveri.

EX literis tuis innouit, quod B. calicem quandam in Ecclesia minus cautè dimissum, raptiens longo tempore deinere præsumpt: Et infra. Mandamus, quatenus si spontè confessus fuerit, & exinde Ecclesiæ cuius calix fuerat fatiscerit, nec est super hoc, nota, vel infamia manifestè repletus: post peractam penitentiam, aut congruam partem penitentia (dummodo alias idoneum ipsum esse cognoscas) ad sacros Ordines non dubites promovere.

DE USURIS.

TITULUS XIX.

I. ALEXANDER III. in Concilio Turonen. [c. an. 1180. Româ.]

Usura lucrifacere fructus rei pignorata, salis in casu hic excepto.

PLURES Clericorum: [Et infra a.] Generalis Concilii decrevit auctoritas, ut nullus constitutus in Clero, vel hoc, vel aliud genus usura exercere præsumat. Et si quis aliquis possessionem datâ pecuniâ sub hac specie, [vel conditione] in pignus acceperit, si fortem suam (deductis expensis) de fructibus jam percepit: absolute possessionem restituit debitori. Si autem aliquid minus habet, eo recepto, possessio liberè ad Dominum revertatur. Quod si post huiusmodi constitutum in Clero, quicquam extiterit, qui detestandis usurarum lucris insisteret, Ecclesiastici officii periculum patiatur: Nisi forte Ecclesiæ beneficium fuerit, quod redimendum ei hoc modo de manu Laici videatur.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

II. IDEM Cantuarien. Archiep. & ejus Suffraganeis. [c. an. 1180. Româ in Angliam.]

Item in effectu dicit cum precedenti cap. sed addit tacite item esse in Laicis, nam in precedenti cap. tantum fuit facta mentio de Clericis.

QUONIAM non solum viris Ecclesiasticis, fed etiam quibuslibet aliis periculum est usurarum lucris intendere: auctoritate prelatum duximus injungendum, ut eos, qui de possessionibus, vel arboribus, quas tenere in pignore nolucentur, fortem (deductis expensis) receperunt: ad eadem pignora restituenda sine utarum exactione Ecclesiastica ditricione compellas.

III. IDEM

III. IDEM in Concilio Lateranen. [an. 1179. Româ.]

Manifesti Usurarii ad communionem Altaris, & Ecclesiasticam sepulturam, & oblationem offerendam admitti non possunt: & Clerici contra hoc facientes, puniuntur, ut hic dicitur.

QUI in omnibus ferè locis ita crimen usurarum invaluit, ut multi, aliis negotiis prætermisiss, quasi licite usuras exerceant, & qualiter utriusque Testamenti paginâ condemnentur, nequaquam attendant: Ideoque constitimus, quod Usurarii manifesti, nec ad communionem admittantur Altaris, nec Christianam, si in hoc peccato decesserint, accipiant sepulturam, sed nec oblationes eorum quicquam accipiant. Qui autem acceperit, vel Christianæ tradiderit sepulturæ: & quæ acceperit, reddere compellatur; & donec ad arbitrium Episcopi sui satisfaciatur, ab officio sui maneat executione suspensus.

IV. IDEM Panormitano Archiepiscopo. [c. an. 1180. Româ in Siciliam.]

Potest intelligi dupliciter: Primò in mutante: Secundò, in recipiente usuras, & secundum primum intellectum, hoc dicit. Etiam pro opere pio non licet usuras recipere, quando per receptionem datur causa usurae committenda. Hoc dicit. Vel sic & claris: Non licet inducere quem ad exerdendum usuras, etiam pro pio opere. Et ita lec. colligitur ex decisa.

SUPER eo verò: [Et infra a.] Respondemus, quod cum usurarum crimen utriusque Testamenti pagina detestetur, super hoc dispensationem aliquam posse fieri non videmus: quia cum Scriptura sacra prohibeat pro alterius vita mentiri; multo magis prohibendus est quis, ne etiam pro redimenda vita captivi, usurarum crimine involvatur.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

V. IDEM Salernitano Archiepiscopo. [c. an. 1213. Româ in Campaniam.]

Usurarii, qui sunt solvendo, coguntur per penam Lateranen. Concilii usuras restituere, etiam quas ante Concilium receperunt: & facultatibus non extantibus debent possessiones emptæ ex pecuniâ senebri vendi, & debentibus recipere satisfieri.

Cum tu manifestos usurarios iuxta decretum nostrum, quod nuper in Concilio promulgatum est, communionem Altaris, & Ecclesiasticam præceperis sepulturâ privandos, donec reddant quod tam pravè receperant: quidam eorum, ad excusandas excusationes in peccatis, impudenter affirmant illas duntaxat usuras restitutas, quæ sunt post interdictum nostrum receptæ: [Et infra a.] Super his Fraternitati tuæ taliter respondemus, quod si ante, five post interdictum nostrum usuras extorserint, cogendi sunt per penam, quam statimus in Concilio, eas his, à quibus extorserunt, vel eorum heredibus restituere, vel, his non superstitibus, pauperibus erogare, dummodo in facultatibus habeant, unde ipsi restituere possint eas restituere; cum juxta verbum B. Augustini, Non remittitur peccatum, nisi restituatur ablatum. Illi autem qui non habent in facultatibus unde usuras valeant restituere, non debent ullâ penâ mulctari, cum eos nota paupertatis evidenter excuset. Possessiones verò quæ de usuris comparatæ sunt, debent vendi, & ipsarum pretia his à quibus usure sunt extortæ, restitui, ut sic non solum à penâ, fed etiam à peccato possint, quod per usurarum extorserunt, incurrant, liberari.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

VI. IDEM Genuen. Archiepiscopo. [c. an. 1213. Româ in Tusciam.]

Vendens rem plus quam valet, quia solutionem differt, peccat, nisi dubium sit an tempore solutionis erit valor rei variatus, & venditor non erat venditurus tempore quo vendidit. Hoc dicit secundum communem intellectum.

IN civitate tua iudicis sæpe contingere, quod cum quidam piper, seu cinnamomum, seu alias merces comparant, quæ tunc ultra quinque libras non valent, promittunt se illis, à quibus illas merces accipiunt, sex libras statuo termino soluturos. Licet autem contractus huiusmodi ex tali forma non possit caserri nomine usurarum, nihilominus tamen venditores peccatum incurrunt, nisi dubium sit merces illas plus minùve solutionis tempore valituras: & ideò cives tui saluti suæ bene consulenter, si à tali contractu cessarent; cum cogitationes hominum Omnipotenti Deo nequeunt occurrere.

VII. IDEM [c. an. 1213. Româ.]

Usurarius monitus non desistens si Clericus est, ab officio & beneficio suspendatur: si Laicus, excommunicatur.

RETRETA Paracensis tuis usuras recipere interdicas, qui si parere contempserint, si Clerici sint, eos ab officio beneficioque suspendas: si Laici, usque ad dignam satisfactionem ipsos vinculo excommunicationis adstringas.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

VIII. IDEM Abbati & Fratibus S. Laurentii. [c. an. 1213. Româ.]

Fructus rei pignorata computari debent in sortem, & excipit unum casum.

CONQUESTUS est nobis C. Clericus: [Et infra a.] Dis. v. mandamus, quatenus si terram ipsam titulo pignoris detinetis, & de fructibus ejus sortem recepistis, prædictam terram Clerico memorato reddatis: nisi terra ipsa de feudo sit Monasterii vestri.

IN causa, quæ inter E. militem & uxorem ejus vertitur: [Et infra a.] Respondemus, quod cum ibi raptus dicitur admitti, ubi nil ante de nuptiis agitur: iste raptor dici non debet, cum habuerit mulieris assensum, & prius eam desponsaverit, quam cognoverit, licet parentes reclamarent. [a quibus eam dicitur rapuisse.] Præterea cum post matrimonium carnis commixtione perfectum, teste Apostolo, uxor sui corporis potestatem non habeat, sed maritus, & e converso: si præcessisse matrimonium, vel ex probationibus viri, vel ex mulieris confessione claruerit, post matrimonium sine assensu viri non potuit ipsa Monasterium ingredi, aut aliter continentiam profiteri. Non ergo pro eo, quod post matrimonium consummatum, rapta per vim in Monasterio fuerit, viri poterit consortium declinare, maxime si probari nequeat visum, ut mulier profiteretur continentiam assensu.

IX. IDEM Episcopo Placentino. [c. an. 1213. Româ in Insubriam.]

Heres usurarii filius, vel extraneus usuras extortas per fraudum restituere comp